

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/12/2006

NASTROJE SPOŁECZNE W STYCZNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2006

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

- ❑ Na początku roku oceny ogólnej sytuacji w Polsce znacznie się poprawiły. Po raz pierwszy od wielu lat (od roku 1998) oceny pozytywne (41%, wzrost o 5 punktów w ciągu ostatniego miesiąca) zrównały się z negatywnymi (40%, spadek o 5 punktów). Bez zmian pozostała liczba osób niemających wyrobionej opinii lub oceniających sytuację ambiwalentnie (19%). Lepsze niż w grudniu są także przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji w najbliższym roku - liczba optymistów wzrosła o 5 punktów (do 28%).
- ❑ Znacznie lepiej niż przed miesiącem oceniana jest sytuacja polityczna: niespełna jedna trzecia ankietowanych (32%, spadek o 6 punktów) uznaje ją za złą, ponad dwie piąte (45%, wzrost o 4 punkty) określa jako przeciętną, a co siódmy (14%, wzrost o 4 punkty) ocenia pozytywnie. Przewidywania dotyczące rozwoju tej sytuacji w ciągu najbliższego roku w zasadzie się nie poprawiły, choć trochę mniej jest pesymistów (11%, spadek o 3 punkty).
- ❑ Nieco lepsze są opinie o sytuacji gospodarczej. Wprawdzie liczba ocen negatywnych zmalała o 6 punktów (do 35%), jednak liczba ocen pozytywnych wzrosła nieznacznie (o 2 punkty, do 15%). Nieco więcej badanych niż przed miesiącem (43%, wzrost o 3 punkty) uważa, że stan gospodarki jest przeciętny. Zmniejszył się odsetek osób spodziewających się pogorszenia sytuacji gospodarczej w ciągu roku, ale w zasadzie nie wzrósł odsetek przewidywań optymistycznych. Opinie o sytuacji na lokalnym rynku pracy są prawie tak samo złe jak w grudniu; nie zmienił się w stopniu istotnym statystycznie odsetek zatrudnionych obawiających się utraty pracy.
- ❑ Niemal takie same jak przed miesiącem są opinie Polaków o tym, jak obecnie żyje się im i ich rodzinom. Prawie połowa badanych (47%) uznaje poziom swego życia za przeciętny (ani dobry, ani zły), blisko jedna trzecia (31%, wzrost o 2 punkty) wyraża zadowolenie, a nieco ponad jedna piąta (22%) ocenia go negatywnie. W przewidywaniach dotyczących ogólnych warunków życia ankietowanych i ich rodzin zmalały odsetki zarówno optymistów (o 2 punkty, do 21%), jak i pesymistów (o 3 punkty, do 13%). Wzrosła liczba badanych sądzących, że będzie im się żyło tak samo jak obecnie (o 4 punkty, do 56%).

Początek roku zwykle wiąże się z poprawą nastrojów społecznych, lepszymi ocenami bieżącej sytuacji i wzrostem optymizmu w przewidywaniach. Podobnie jest i w tym roku¹, a na dodatek zbiega się to z odnotowaną w ostatnich miesiącach powyborczą poprawą nastrojów. Zmiany na lepsze dotyczą przede wszystkim ocen sytuacji ogólnej i sytuacji politycznej oraz przewidywań rozwoju ogólnej sytuacji w kraju w ciągu najbliższego roku. W innych sprawach obserwujemy raczej zmniejszenie się odsetka ocen krytycznych niż wzrost liczby opinii pozytywnych.

OCENY

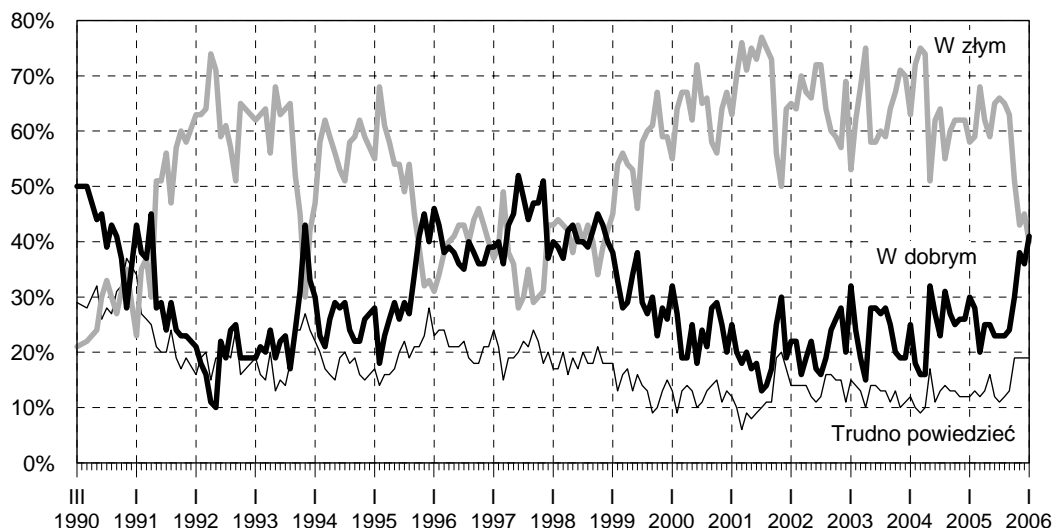
Oceny **ogólnej sytuacji w Polsce** znacznie się poprawiły. Zniknęła wyraźna dawniej przewaga wskazań negatywnych nad pozytywnymi. Po raz pierwszy od wielu lat (od roku 1998) oceny pozytywne (41%, wzrost o 5 punktów w ciągu ostatniego miesiąca) zrównały się obecnie z negatywnymi (40%, spadek o 5 punktów). Bez zmian pozostała liczba osób niemających wyrobionej opinii lub oceniających sytuację ambiwalentnie (19%).

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
W dobrym	30	28	20	25	25	23	23	23	24	30	38	36	41
W złym	58	59	68	62	59	65	66	65	63	51	43	45	40
Trudno powiedzieć	12	13	12	13	16	12	11	12	13	19	19	19	19

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (188) zrealizowano w dniach 6-9 stycznia 2006 roku na liczącej 1007 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY, OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC, SYTUACJA W NASZYM KRAJU ZMIERZA W DOBRYM CZY TEŻ W ZŁYM KIERUNKU?

Im wyższa pozycja społeczna ankietowanych, mierzona poziomem wykształcenia oraz wysokością dochodów na osobę w rodzinie i oceną własnych warunków materialnych, tym większy ich odsetek dobrze ocenia rozwój sytuacji w kraju, a im niższa - tym częstsze są oceny złe (zob. tabele aneksowe). Spośród grup społeczno-zawodowych najczęściej opinii pozytywnej wyrażają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla, natomiast opinie negatywne są szczególnie częste wśród robotników niewykwalifikowanych i bezrobotnych.

Wyraźny jest także związek między ocenami ogólnej sytuacji w Polsce a deklarowanymi poglądami politycznymi: im bliższe są one prawicowego bieguna skali, tym częściej współwystępują z ocenami pozytywnymi, a im bliższe lewicowego - z ocenami negatywnymi.

Pozytywne opinie o kierunku rozwoju sytuacji w kraju przeważają wśród zwolenników PiS, w mniejszym stopniu także wśród potencjalnych wyborców PO. Natomiast w elektoratach Samoobrony oraz SLD zdecydowaną przewagę mają oceny negatywne.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	64	21	15
PO	53	30	16
LPR**	44	43	12
PSL**	42	50	8
SLD**	30	52	18
Samobrona	28	50	22
Niezdecydowani, na kogo głosować	35	29	36
Niezamierzający głosować	29	50	21

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych
 ** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na małą liczebność wyborców w badanej próbie

Znacznie lepiej niż przed miesiącem oceniana jest **sytuacja polityczna**. Niespełna jedna trzecia ankietowanych (32%, spadek o 6 punktów) uznaje ją za złą, ponad dwie piąte (45%, wzrost o 4 punkty) określa jako przeciętną, a co siódmy (14%, wzrost o 4 punkty) ocenia pozytywnie. To kolejna już (począwszy od sierpnia ubiegłego roku) poprawa ocen w tej dziedzinie, ale trzeba pamiętać, że sondaż realizowaliśmy przed kryzysem politycznym, jaki miał miejsce ostatnio w Sejmie (11-12 stycznia).

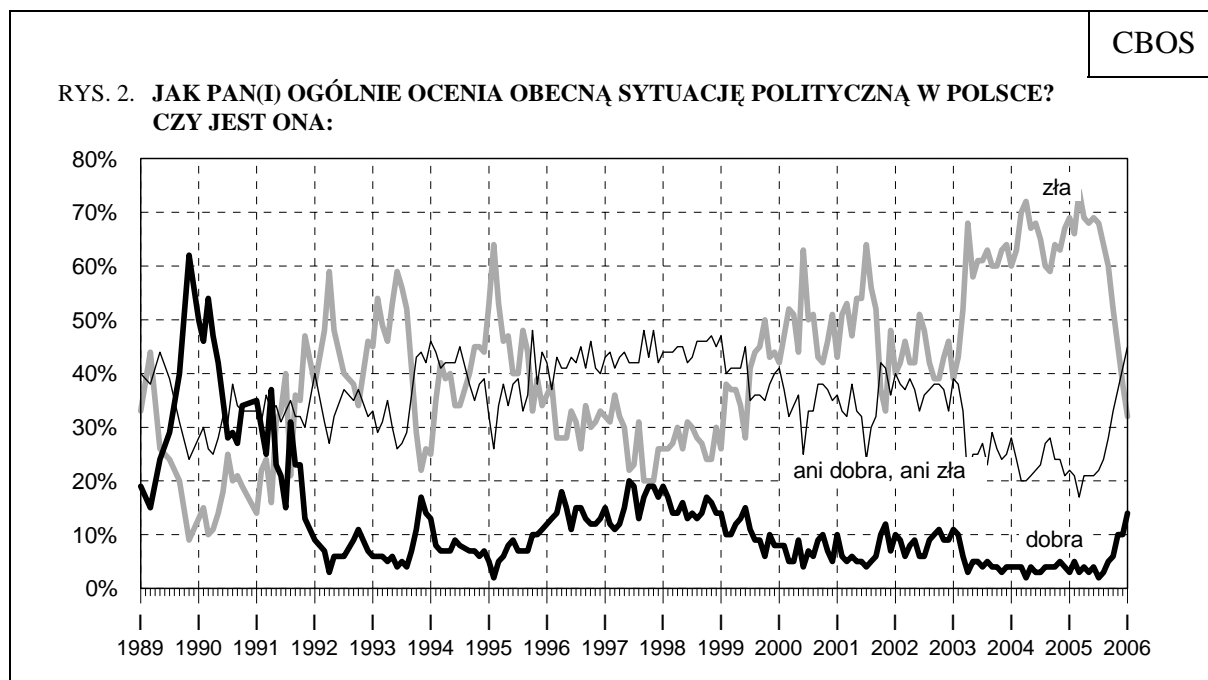
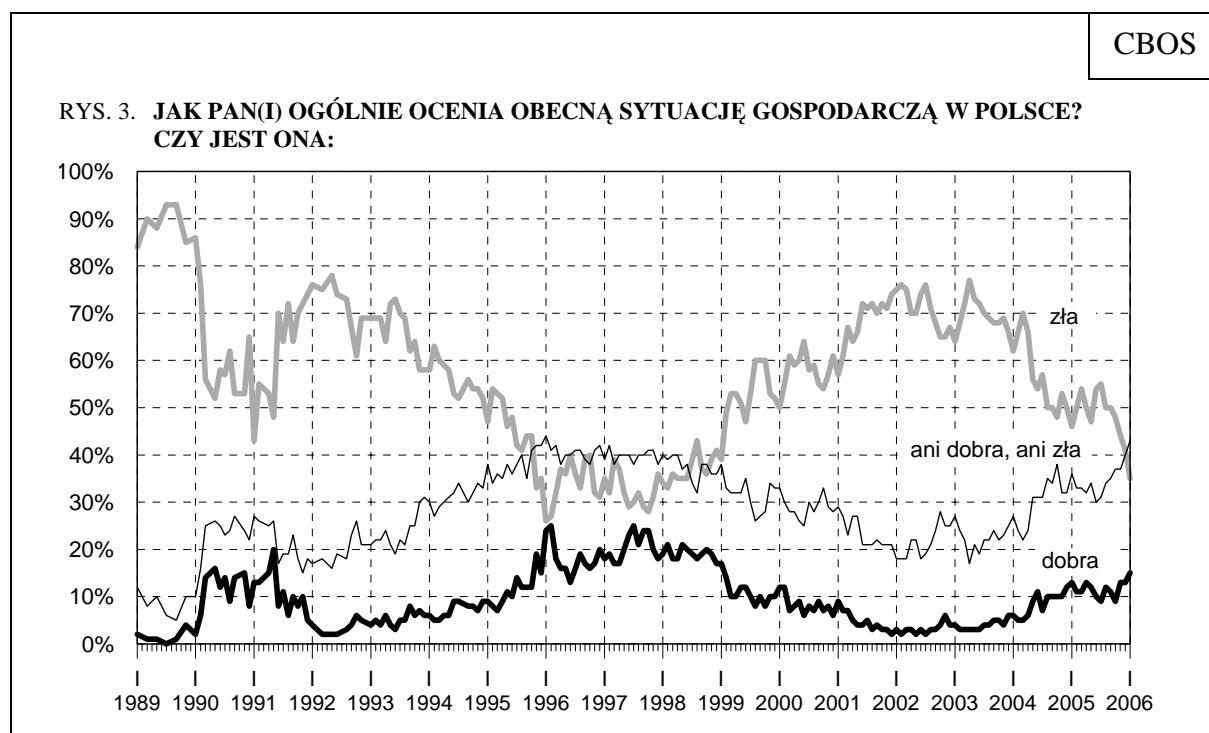

Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
- dobra	3	5	3	4	3	4	2	3	5	6	10	10	14
- ani dobra, ani zła	22	21	17	21	21	21	22	24	28	33	37	41	45
- zła	68	66	74	69	68	69	68	64	60	52	45	38	32
Trudno powiedzieć	6	8	6	6	8	6	8	9	7	9	8	11	9

Poza poglądami politycznymi (prawicowe częściej wiążą się z ocenami pozytywnymi, a lewicowe - z negatywnymi) żadna inna cecha różnicująca ankietowanych nie odgrywa istotnej roli w kształtowaniu opinii o sytuacji politycznej. Niemal we wszystkich kategoriach badanych najczęstsze są oceny ambiwalentne („ani dobra, ani zła”), a opinie negatywne przeważają nad pozytywnymi.

Trochę lepsze są także opinie o **sytuacji gospodarczej**. Wprawdzie liczba ocen złych zmalała o 6 punktów (do 35%), jednak liczba ocen dobrych wzrosła nieznacznie (o 2 punkty, do 15%). Nieco więcej badanych niż przed miesiącem (43%, wzrost o 3 punkty) uważa, że stan gospodarki jest przeciętny.

Pominięto „trudno powiedzieć”

Tabela 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2004												2005
	w procentach												
- dobra	13	11	11	13	12	10	9	12	11	9	13	13	15
- ani dobra, ani zła	36	33	31	32	34	30	31	34	35	37	37	40	43
- zła	46	50	54	50	47	54	55	50	50	48	44	41	35
Trudno powiedzieć	5	6	4	5	7	6	5	4	4	6	6	6	7

Opinie o stanie gospodarki zależą przede wszystkim od sytuacji materialnej badanych: dobra częściej wiąże się ze wskazaniami pozytywnymi, a zła - częściej z negatywnymi. Ponadto im lepiej wykształceni są ankietowani, tym częściej dobrze oceniają sytuację gospodarczą. Pozytywne oceny najrzadziej wystawiają robotnicy niewykwalifikowani i wykwalifikowani oraz rolnicy (zob. tabele aneksowe).

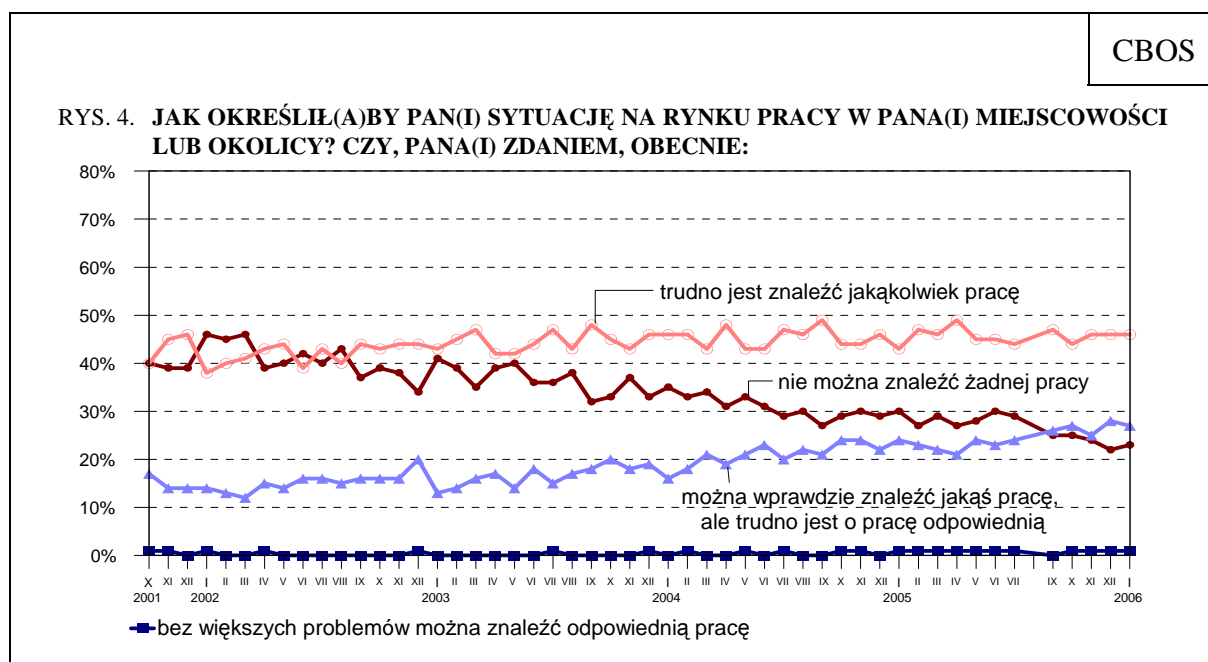
Opinie badanych o **sytuacji na lokalnym rynku pracy** są prawie takie same jak w grudniu: nadal tylko jedna osoba na sto (1%) uważa, że w jej miejscowości lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę, a ponad jedna czwarta (27%, spadek o 1 punkt) jest zdania, że wprawdzie można się gdzieś zatrudnić, lecz trudno jest o pracę odpowiednią. Blisko połowa respondentów (46%) twierdzi, że są trudności z otrzymaniem jakiegokolwiek pracy. W zasadzie nie zmieniła się liczba osób sądujących, że w ich miejscowości nie można znaleźć żadnego zatrudnienia (23%).

Tabela 5

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	2005							2006
	w procentach							
- bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	1	1	1	0	1	1	1	1
- można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	24	23	24	26	27	25	28	27
- trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	45	45	44	47	44	46	46	46
- nie można znaleźć żadnej pracy	28	30	29	25	25	25	22	23
Trudno powiedzieć	2	1	2	2	3	3	3	3

Oceny szans znalezienia pracy wyraźnie zależą od poziomu wykształcenia i sytuacji materialnej badanych. Pozytywne opinie o sytuacji na lokalnym rynku pracy najczęściej wyrażają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz mieszkańcy największych miast. Im niższy poziom wykształcenia, a także im mniejsza miejscowość zamieszkania, tym więcej opinii negatywnych, zwłaszcza wśród mieszkańców małych miast (do 20 tys. ludności).

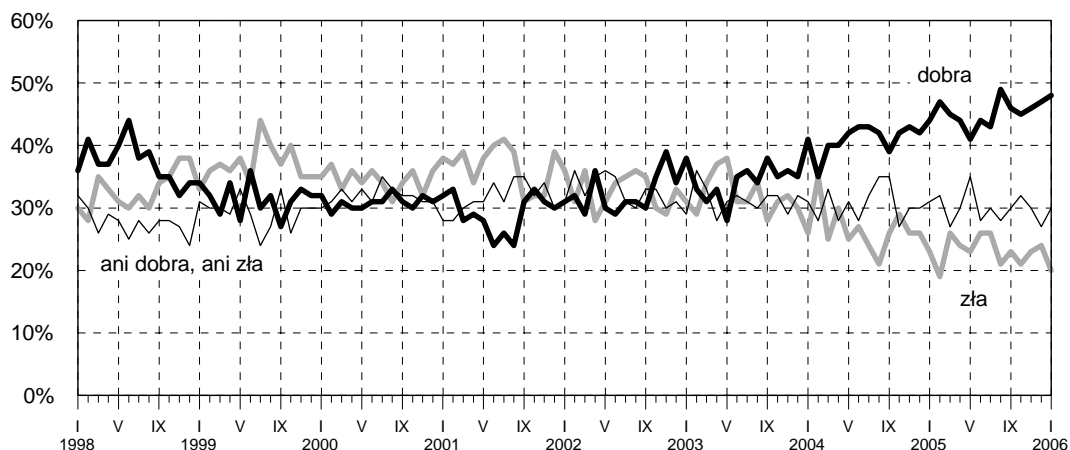
Pominięto „trudno powiedzieć”

Nieco poprawiły się oceny **kondycji zakładów pracy respondentów**. Podobnie jak przed miesiącem, prawie połowa zatrudnionych (48%, wzrost o 1 punkt) uważa, że sytuacja w ich miejscu pracy jest dobra, a niemal co trzeci (30%, wzrost o 3 punkty) określa ją jako przeciętną. Zmalała jednak liczba pracowników (o 4 punkty, do 20%) wystawiających swoim firmom złe oceny. Znaczny spadek odsetka negatywnych opinii o kondycji swoich miejsc pracy - przy niewielkim tylko wzroście pozytywnych - odnotowujemy wśród rolników.

Tabela 6

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
w procentach													
Respondenci aktywni zawodowo (ogółem)													
N=	493	486	462	487	470	467	461	436	475	458	472	459	449
- dobra	44	47	45	44	41	44	43	49	46	45	46	47	48
- ani dobra, ani zła	31	32	27	30	35	28	30	28	30	32	30	27	30
- zła	23	19	26	24	23	26	26	21	23	21	23	24	20
Trudno powiedzieć	2	2	3	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2
Pracownicy instytucji państwowych i publicznych													
- dobra	50	51	48	54	45	54	49	56	48	50	53	51	56
- ani dobra, ani zła	28	29	22	26	37	21	25	24	30	27	26	27	25
- zła	22	16	27	18	18	22	25	19	22	22	20	21	17
Trudno powiedzieć	1	3	3	2	0	3	1	2	1	1	2	1	1
Pracujący w spółkach o własności prywatnej i państwowej													
- dobra	50	55	60	49	43	46	51	55	59	66	51	58	53
- ani dobra, ani zła	37	29	23	29	32	31	19	26	24	21	32	22	29
- zła	11	15	17	23	23	23	30	19	13	13	15	20	19
Trudno powiedzieć	2	1	0	0	2	0	0	0	4	0	2	0	0
Pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem													
- dobra	49	53	48	41	46	43	42	55	51	44	51	52	52
- ani dobra, ani zła	31	29	28	33	34	31	38	30	33	37	29	26	27
- zła	19	16	23	22	17	24	19	15	15	16	20	20	19
Trudno powiedzieć	1	2	2	4	2	2	1	3	1	3	0	1	2
Pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych													
- dobra	13	13	17	28	12	21	14	16	13	11	10	8	11
- ani dobra, ani zła	35	49	43	33	36	32	27	38	28	36	38	40	54
- zła	50	37	33	39	50	43	57	46	59	52	52	50	33
Trudno powiedzieć	1	0	6	0	2	4	2	0	0	1	0	2	2

RYS. 5. JAK PAN(I) OGÓLNIIE OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ W PANA(I) ZAKŁADZIE PRACY? CZY JEST ONA:

Pominięto „trudno powiedzieć”

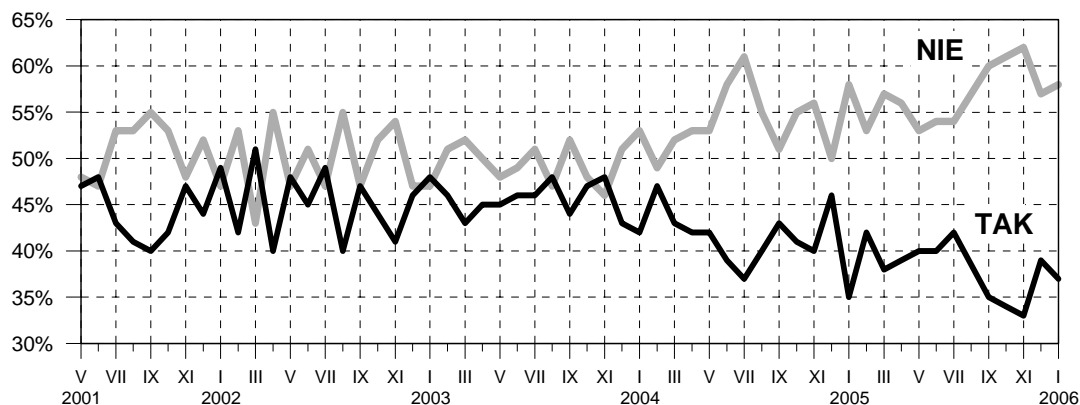
W zasadzie nie zmieniły się odsetki zatrudnionych obawiających się utraty pracy (37%, spadek o 2 punkty) ani też aktywnych zawodowo wolnych od takich obaw (58%, wzrost o 1 punkt).

Tabela 7

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																	
	IV '05 (N=488)		V '05 (N=470)		VI '05 (N=465)		VII '05 (N=464)		IX '05 (N=478)		X '05 (N=457)		XI '05 (N=473)		XII '05 (N=457)		I '06 (N=450)	
	w procentach																	
Bardzo poważnie się z tym liczę	13	39	13	40	14	40	14	42	11	35	10	34	11	33	10	39	14	37
Raczej tak	26		27		26		28		24		24		22		29		23	
Raczej nie	32	56	27	53	31	54	29	54	31	60	28	61	30	62	30	57	29	58
Nie, to mało prawdopodobne	24		26		23		25		29		33		32		27		29	
Trudno powiedzieć	5	5	7	7	6	6	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

RYS. 6. CZY LICZY SIĘ PAN(I) Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY OBECNEJ PRACY (NP. ZWOLNIENIA, BANKRUCTWA, UPADKU, LIKWIDACJI ZAKŁADU, GOSPODARSTWA ITP.)?*

* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bardzo poważnie się z tym liczę” i „raczej się z tym liczę” (TAK) oraz „nie, to mało prawdopodobne” i „raczej nie” (NIE). Pominięto „trudno powiedzieć”

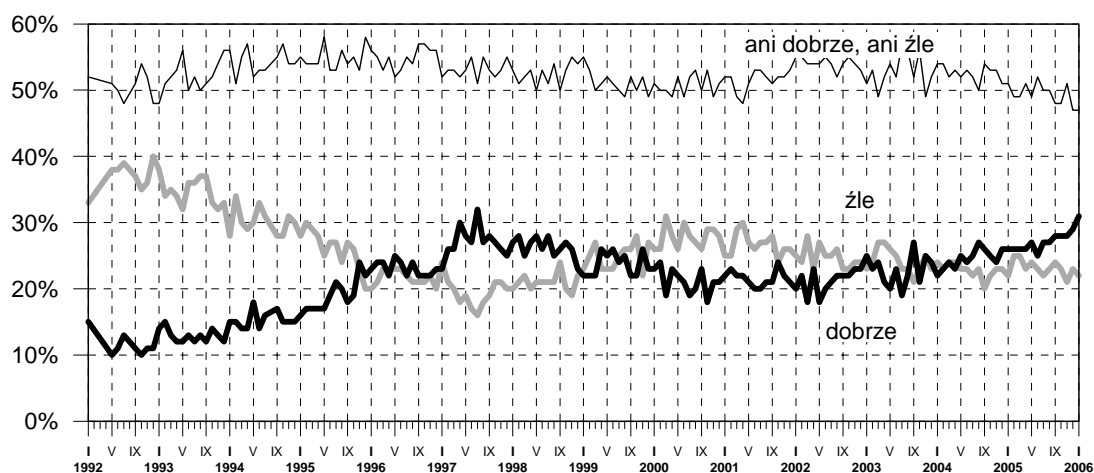
Uwaga: Pytanie zadawano respondentom mającym pracę, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, oraz pracującym na własny rachunek poza rolnictwem

Niemal takie same jak w grudniu są opinie Polaków o tym, **jak obecnie żyje się im i ich rodzinom**. Prawie połowa badanych (47%) uznaje poziom swego życia za przeciętny (ani dobry, ani zły), blisko jedna trzecia (31%, wzrost o 2 punkty) wyraża zadowolenie, a nieco ponad jedna piąta (22%, spadek o 1 punkt) ocenia go negatywnie.

Tabela 8

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
- dobrze	26	26	26	26	27	25	27	27	28	28	28	29	31
- ani dobrze, ani źle	51	49	49	51	49	52	50	50	48	48	51	47	47
- źle	22	25	25	23	24	23	22	23	24	23	21	23	22
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0

RYS. 7. CZY OBECNIE PANU(I) I PANA(I) RODZINIE ŻYJE SIĘ:

Pominięto „trudno powiedzieć”

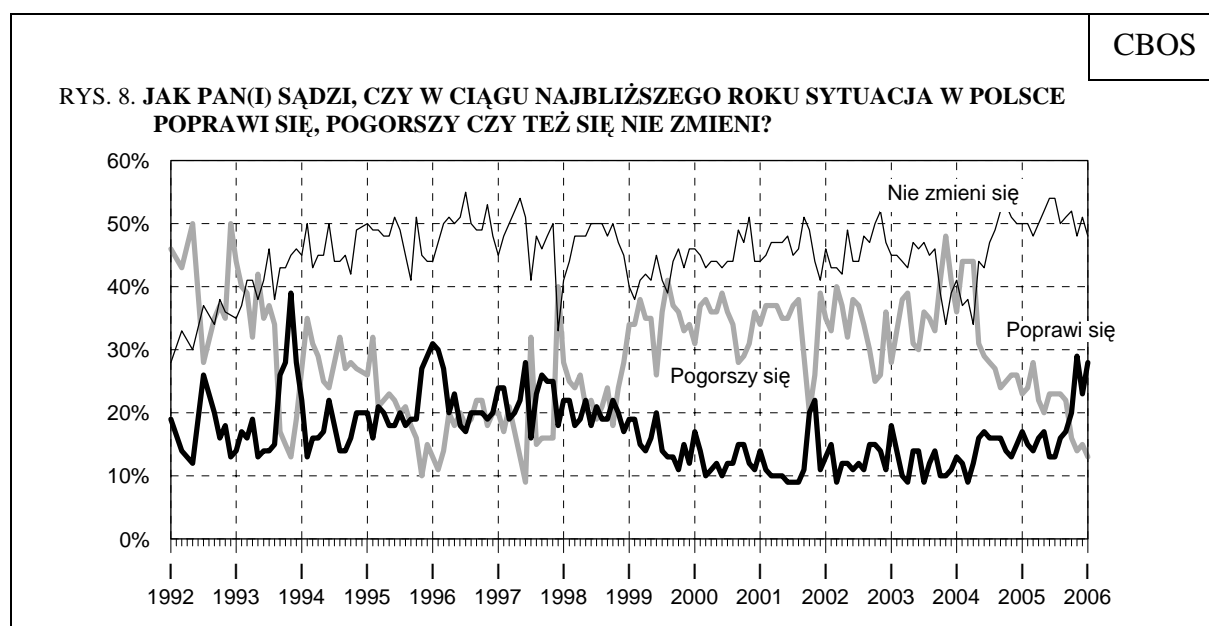
Opinie w tej sprawie zależą, oczywiście, przede wszystkim od warunków materialnych gospodarstw domowych respondentów oraz wysokości dochodów na osobę w rodzinie (zob. tabele aneksowe). Są też one powiązane z poziomem wykształcenia ankietowanych. Do zadowolonych z tego, jak im się żyje, najczęściej należą przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz, rzadziej, pracujący na własny rachunek poza rolnictwem. Dobrze ocenia swój poziom życia ponad połowa uczniów i studentów. Najczęściej źle żyje się przede wszystkim bezrobotnym, a także rencistom i emerytom oraz robotnikom niewykwalifikowanym.

PRZEWIDYWANIA

W przewidywaniach dotyczących rozwoju **ogólnej sytuacji w kraju** w ciągu najbliższego roku - podobnie jak w ocenach bieżącej sytuacji - notujemy poprawę. Liczba optymistów wzrosła o 5 punktów (do 28%). Prawie co drugi badany (48%, spadek o 3 punkty) nie spodziewa się żadnych zmian, a co ósmy (13%, spadek o 2 punkty) sądzi, że sytuacja w Polsce się pogorszy.

Tabela 9

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
Poprawi się	17	15	14	16	17	13	13	16	17	20	29	23	28
Nie zmieni się	50	50	48	50	52	54	54	50	51	52	48	51	48
Pogorszy się	23	24	28	22	20	23	23	23	22	16	14	15	13
Trudno powiedzieć	10	10	10	12	11	10	10	11	10	12	9	11	12

Pominięto „trudno powiedzieć”

Opinie na temat rozwoju ogólnej sytuacji w Polsce w największym stopniu powiązane są z deklarowanymi poglądami politycznymi - im bliższe są one prawicowego bieguna skali, tym częściej współwystępują z przewidywaniami poprawy, a im bliższe lewicowego - tym częściej prognozowane jest pogorszenie (zob. tabele aneksowe).

Poprawę sytuacji w kraju w najbliższym roku najczęściej przewidują zwolennicy PiS. Wśród sympatyków pozostałych partii politycznych najczęstsza jest opinia, że sytuacja w Polsce się nie zmieni, ale oczekujących poprawy jest na ogół znacznie więcej niż spodziewających się pogorszenia. Tylko w elektoracie SLD ponad dwukrotnie więcej jest pesymistów niż optymistów.

Tabela 10

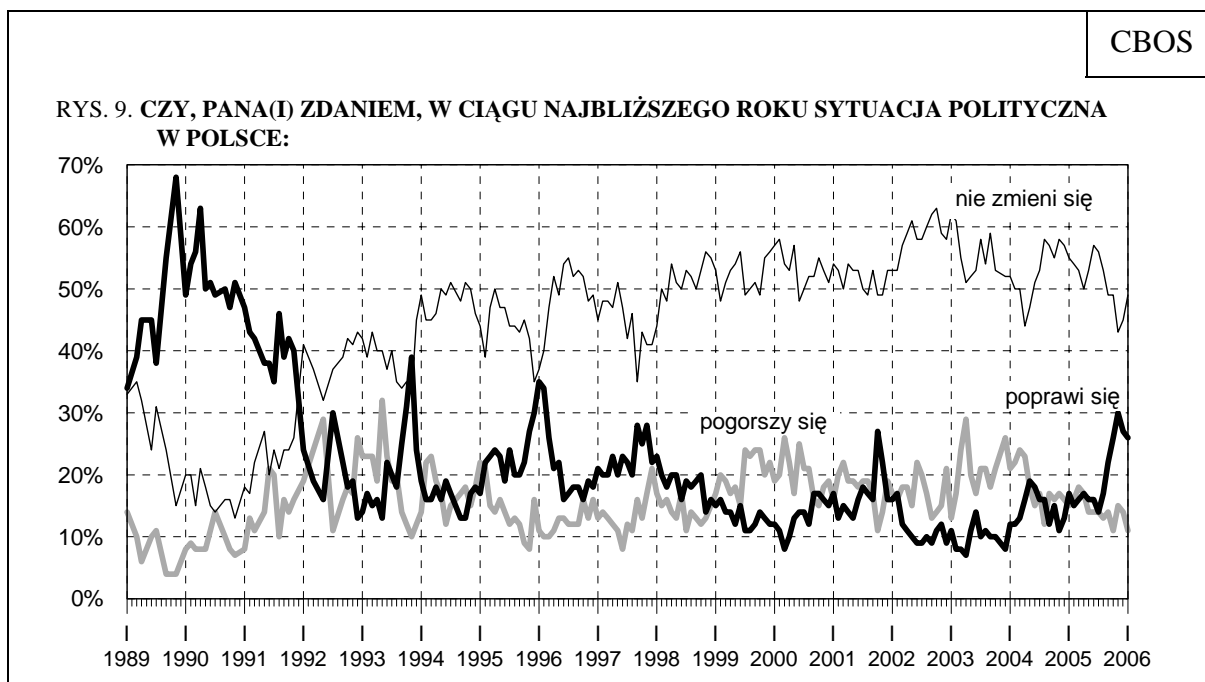
Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?			
	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	47	38	4	11
LPR**	39	42	5	14
Samoobrona	30	42	10	18
PO	30	53	13	4
PSL**	28	60	0	12
SLD**	12	54	31	3
Niezdecydowani, na kogo głosować	30	47	9	15
Niezamierzający głosować	18	50	18	14

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych
 ** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na małą liczebność wyborców w badanej próbie

Nie poprawiły się natomiast przewidywania dotyczące rozwoju **sytuacji politycznej** - optymistów jest nawet nieznacznie mniej niż przed miesiącem (26%, spadek o 1 punkt), ale ubyło też pesymistów (o 3 punkty, do 11%). Jeszcze więcej osób niż w grudniu (49%, wzrost o 4 punkty) nie oczekuje zmian w tej dziedzinie.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
- poprawi się	17	15	16	17	16	16	14	17	22	26	30	27	26
- nie zmieni się	55	54	53	50	53	57	56	53	49	49	43	45	49
- pogorszy się	15	16	18	17	14	14	14	13	14	11	15	14	11
Trudno powiedzieć	13	15	13	16	17	13	16	17	15	14	12	14	14

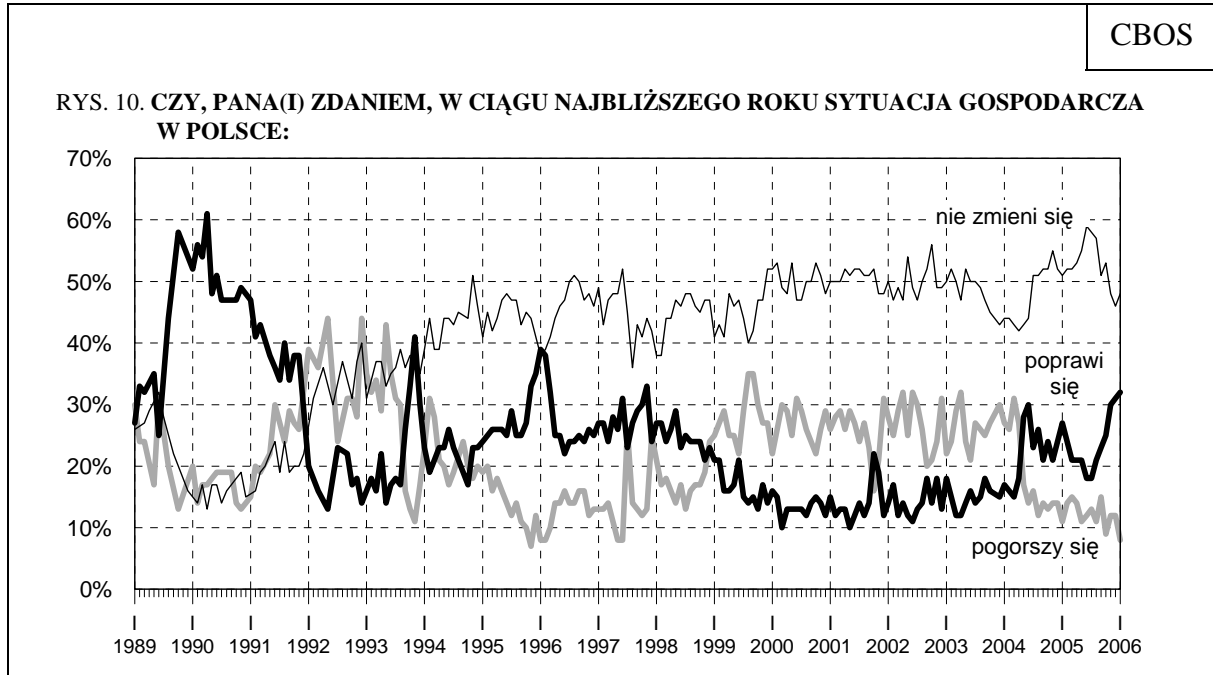
Pominięto „trudno powiedzieć”

Podobnie jest z przewidywaniami dotyczącymi **sytuacji gospodarczej**. Nieznacznie wzrosła liczba badanych twierdzących, że nic się w tej dziedzinie nie zmieni (o 2 punkty, do 48%), tylko minimalnie więcej jest też optymistów (32%, wzrost o 1 punkt). Zmalała jednak liczba ankietowanych spodziewających się pogorszenia stanu gospodarki (o 4 punkty, do 8%).

Tabela 12

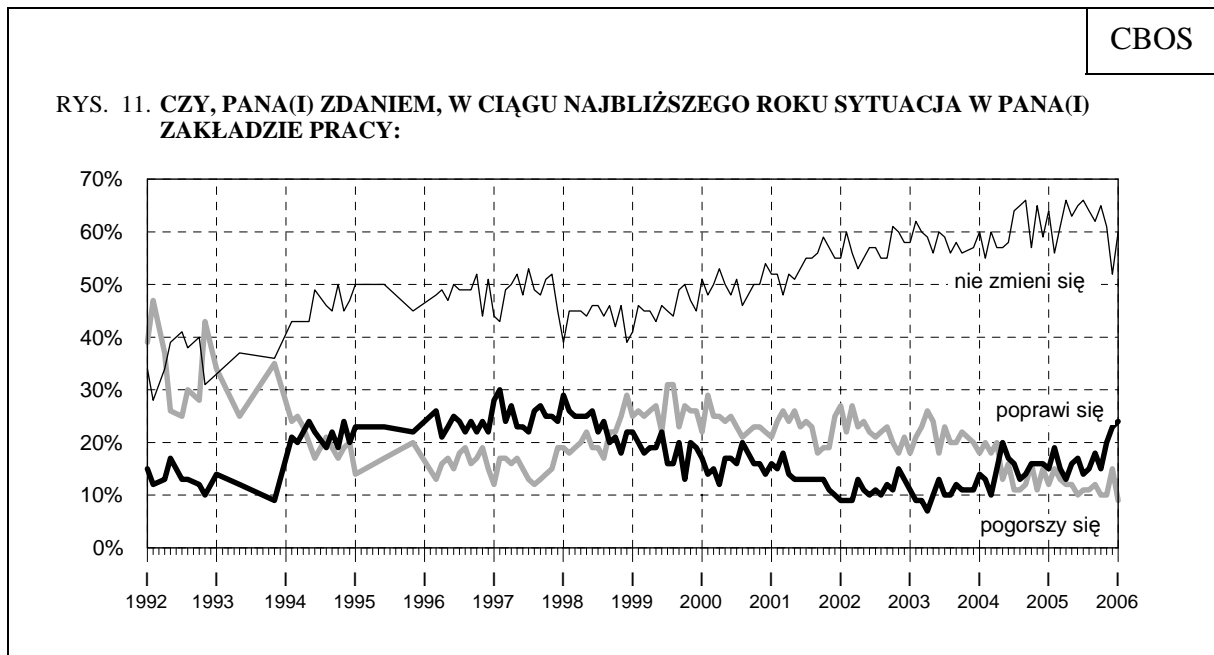
Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
- poprawi się	27	24	21	21	21	18	18	21	23	25	30	31	32
- nie zmieni się	51	52	52	53	55	59	58	57	51	53	48	46	48
- pogorszy się	11	14	15	14	11	12	13	11	15	9	12	12	8
Trudno powiedzieć	11	10	12	12	13	11	11	11	11	13	10	12	11

Pominięto „trudno powiedzieć”

Nie poprawiły się też przewidywania pracujących dotyczące kondycji ich **zakładów pracy** w najbliższym roku. Wprawdzie nieco mniej osób niż w grudniu (9%, spadek o 3 punkty) przewiduje pogorszenie sytuacji w ich zakładach pracy, ale o tyle samo zmalała liczba optymistów (do 24%). Przybyło zatrudnionych niespodziewających się żadnych zmian (o 6 punktów, do 60%).

Pominięto „trudno powiedzieć”

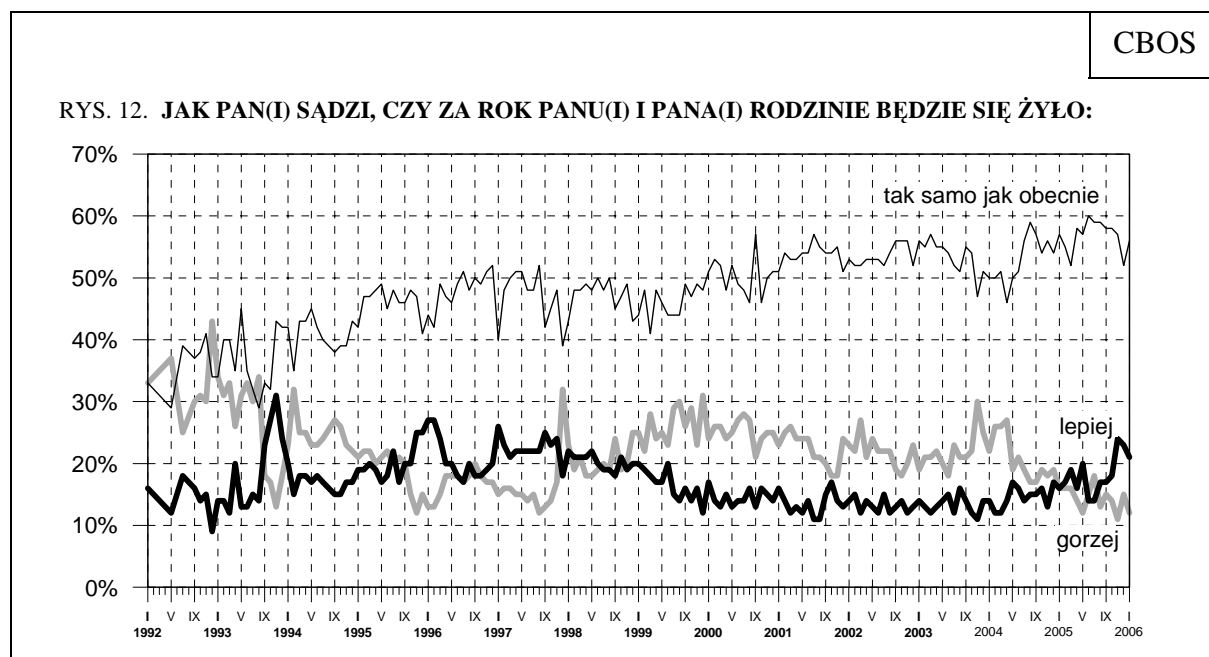
Tabela 13

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
w procentach													
Respondenci aktywni zawodowo (ogółem)													
N=	492	488	463	498	461	473	467	440	482	468	478	457	450
- poprawi się	15	19	15	13	16	17	14	15	18	15	20	27	24
- pozostanie bez zmian	64	56	61	66	63	65	66	64	62	65	61	54	60
- pogorszy się	12	15	13	12	12	10	11	11	12	10	10	12	9
Trudno powiedzieć	9	10	12	9	9	9	9	10	8	10	9	7	7
Pracownicy instytucji państwowych i publicznych													
- poprawi się	10	9	12	8	11	13	11	9	12	14	18	22	21
- pozostanie bez zmian	72	64	61	71	65	64	69	69	69	64	60	55	61
- pogorszy się	10	16	14	16	15	14	13	12	11	15	13	13	12
Trudno powiedzieć	8	10	13	4	8	8	7	9	8	7	9	10	6
Pracujący w spółkach o własności prywatnej i państwowej													
- poprawi się	18	23	23	20	17	15	14	12	34	23	21	30	29
- pozostanie bez zmian	62	54	57	59	56	67	66	67	53	56	60	49	60
- pogorszy się	7	17	11	12	14	10	13	14	9	8	4	15	7
Trudno powiedzieć	13	6	9	9	13	8	7	7	4	13	15	5	4
Pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem													
- poprawi się	17	23	15	13	21	22	18	20	19	16	21	31	29
- pozostanie bez zmian	64	52	63	65	64	63	64	62	61	67	65	56	60
- pogorszy się	12	13	11	11	6	6	7	7	10	7	9	8	7
Trudno powiedzieć	7	11	11	11	9	10	10	11	9	10	6	5	5
Pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych													
- poprawi się	13	26	16	18	13	11	10	10	14	6	17	21	12
- pozostanie bez zmian	58	53	67	63	63	70	62	66	53	68	56	56	59
- pogorszy się	23	8	5	9	17	13	17	7	24	16	12	15	14
Trudno powiedzieć	7	13	12	10	8	6	10	17	9	10	15	8	16

W przewidywaniach dotyczących **ogólnych warunków życia** ankietowanych i ich rodzin zmalały odsetki zarówno optymistów (o 2 punkty, do 21%), jak i pesymistów (o 3 punkty, do 12%). Wzrosła natomiast liczba badanych sądzących, że będzie im się żyło tak samo jak obecnie (o 4 punkty, do 56%).

Tabela 14

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2005												2006
	w procentach												
- lepiej	16	17	19	16	20	14	14	17	17	18	24	23	21
- tak samo	57	55	52	58	57	60	59	59	58	58	57	52	56
- gorzej	15	16	16	14	12	15	18	13	15	14	11	15	12
Trudno powiedzieć	11	12	13	12	11	11	9	11	10	10	8	10	12

Pominięto „trudno powiedzieć”

Optymizm lub pesymizm w tym zakresie zależy od poziomu wykształcenia, oceny własnych warunków materialnych, a także miejsca zamieszkania - im większa miejscowość, tym częstsze są optymistyczne prognozy. Podobnie jak w innych kwestiach, przewidywaniom poprawy ogólnych warunków życia sprzyjają prawicowe poglądy polityczne, podczas gdy lewicowe częściej wiążą się z pesymizmem w tym względzie.

Początek roku przyniósł dalszą poprawę nastrojów społecznych, zapoczątkowaną już wcześniej - po wyborach parlamentarnych. Dobre oceny kierunku rozwoju sytuacji w kraju od lat nie były tak częste jak obecnie. Poprawa dotyczy jednak przede wszystkim ocen ogólnych - w sprawach szczegółowych obserwujemy nie tyle wzrost liczby opinii pozytywnych, ile zmniejszenie się krytycyzmu. Przy tym wyraźnie widoczne są podziały polityczne i to one w znacznym stopniu kształtują oceny sytuacji bieżącej oraz przewidywania na najbliższy rok.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	40	19	1007
Płeć				
Mężczyźni	47	36	17	479
Kobiety	36	43	22	528
Wiek				
18-24 lat	46	41	13	154
25-34	44	39	16	177
35-44	37	40	22	172
45-54	41	41	18	186
55-64	40	38	22	139
65 lat i więcej	39	37	25	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	38	24	376
Miasto do 20 tys.	38	46	16	125
20-100 tys.	44	41	14	197
101-500 tys.	45	38	16	193
501 tys. i więcej mieszk.	43	35	21	116
Wykształcenie				
Podstawowe	35	43	22	290
Zasadnicze zawodowe	38	42	20	258
Średnie	45	39	17	350
Wyższe	56	24	20	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	55	21	24	56
Prac.umysł.niż.szczebła	55	30	15	103
Pracownicy fiz.- umysł.	47	39	14	75
Robotnicy wykwalifikowani	43	43	14	99
Robotnicy niewykwalifik.	32	56	12	41
Rolnicy	32	39	29	53
Pracujący na własny rach.	45	39	16	28
Bierni zawodowo				
Renciści	36	41	23	99
Emeryci	38	35	27	214
Uczniowie i studenci	44	43	13	77
Bezrobotni	34	54	12	118
Gospodynie domowe i inni	40	34	26	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	51	30	19	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	58	27	15	84
sekt. pryw. poza rolnict.	41	47	13	173
prywatnym gosp. rolnym	32	46	23	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	35	52	13	133
301-500	39	43	18	173
501-900	45	37	18	205
901-1200	51	36	13	84
Powyżej 1200 zł	69	16	16	59
Ocena własnych war. mater.				
Złe	29	54	17	311
Średnie	40	36	24	426
Dobre	58	27	15	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	35	19	73
Raz w tygodniu	46	36	19	538
1-2 razy w miesiącu	33	46	20	134
Kilka razy w roku	36	40	24	164
W ogóle nie uczestniczy	35	50	15	98
Poglądy polityczne				
Lewica	36	46	18	118
Centrum	43	42	15	286
Prawica	57	29	14	330
Trudno powiedzieć	23	46	31	273

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną **sytuację polityczną** w Polsce?
Czy jest ona:

(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	45	32	9	1007
Płeć					
Mężczyźni	17	46	32	6	479
Kobiety	12	43	33	12	528
Wiek					
18-24 lat	10	48	38	4	154
25-34	14	41	37	7	177
35-44	13	50	31	7	172
45-54	18	45	30	7	186
55-64	18	40	31	11	139
65 lat i więcej	12	43	27	18	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	44	28	14	376
Miasto do 20 tys.	15	44	31	11	125
20-100 tys.	15	45	35	5	197
101-500 tys.	15	44	34	6	193
501 tys.i więcej mieszk.	9	46	42	3	116
Wykształcenie					
Podstawowe	11	44	29	17	290
Zasadnicze zawodowe	18	41	33	8	258
Średnie	14	46	36	4	350
Wyższe	14	47	31	8	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	15	42	36	7	56
Prac.umysł.niż.szczebla	11	57	30	3	103
Pracownicy fiz.- umysł.	19	35	39	7	75
Robotnicy wykwalifikowani	10	50	35	4	99
Robotnicy niewykwalifik.	9	51	34	6	41
Rolnicy	14	56	22	8	53
Pracujący na własny rach.	29	32	29	10	28
Bierni zawodowo					
Renciści	19	38	28	14	99
Emeryci	12	44	29	16	214
Uczniowie i studenci	10	46	41	4	77
Bezrobotni	14	43	37	6	118
Gospodynie domowe i inni	21	29	30	20	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	16	56	23	5	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	16	35	43	6	84
sekt. pryw. poza rolnict.	12	46	36	5	173
prywatnym gosp. rolnym	17	50	26	7	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	15	41	36	7	133
301-500	13	43	31	13	173
501-900	13	45	29	13	205
901-1200	15	51	30	5	84
Powyżej 1200 zł	19	42	38	1	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	42	36	11	311
Średnie	13	46	32	9	426
Dobre	18	46	29	7	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	13	38	33	16	73
Raz w tygodniu	15	48	28	9	538
1-2 razy w miesiącu	14	40	40	6	134
Kilka razy w roku	12	46	33	9	164
W ogóle nie uczestniczy	12	33	45	10	98
Poglądy polityczne					
Lewica	6	48	43	2	118
Centrum	17	42	37	4	286
Prawica	19	48	27	6	330
Trudno powiedzieć	8	41	29	21	273

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną **sytuację gospodarczą** w Polsce?
Czy jest ona:

(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	43	35	7	1006
Płeć					
Mężczyźni	19	46	31	4	479
Kobiety	12	39	39	10	527
Wiek					
18-24 lat	18	42	34	6	154
25-34	18	46	27	9	177
35-44	11	45	37	6	172
45-54	17	44	34	5	186
55-64	14	41	39	6	139
65 lat i więcej	13	36	40	11	178
Miejsce zamieszkania					
Wieś	12	39	39	10	376
Miasto do 20 tys.	14	41	38	7	125
20-100 tys.	23	43	28	6	197
101-500 tys.	15	45	35	5	192
501 tys.i więcej mieszk.	15	51	33	2	116
Wykształcenie					
Podstawowe	10	41	39	10	290
Zasadnicze zawodowe	13	43	36	7	257
Średnie	17	42	37	5	350
Wyższe	31	47	16	6	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	39	35	21	5	56
Prac.umysł.niż.szczebla	23	40	33	5	103
Pracownicy fiz.- umysł.	21	39	34	6	75
Robotnicy wykwalifikowani	10	54	33	2	99
Robotnicy niewykwalifik.	5	41	42	12	41
Rolnicy	8	51	32	9	53
Pracujący na własny rach.	22	37	41	0	28
Bierni zawodowo					
Renciści	15	40	36	9	99
Emeryci	11	38	40	10	213
Uczniowie i studenci	16	48	34	3	77
Bezrobotni	12	43	38	7	118
Gospodynie domowe i inni	13	46	26	15	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	23	43	29	5	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	24	38	32	5	84
sekt. pryw. poza rolnict.	18	43	35	4	173
prywatnym gosp. rolnym	10	45	38	8	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	10	42	44	5	133
301-500	11	42	38	9	173
501-900	20	37	34	8	205
901-1200	20	47	33	1	84
Powyżej 1200 zł	32	45	21	2	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	9	38	47	6	311
Średnie	14	44	34	8	426
Dobre	25	45	23	7	269
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	10	41	42	7	73
Raz w tygodniu	17	43	34	7	538
1-2 razy w miesiącu	17	41	35	7	134
Kilka razy w roku	16	42	33	8	163
W ogóle nie uczestniczy	9	44	38	8	98
Poglądy polityczne					
Lewica	15	50	32	4	118
Centrum	16	42	37	4	286
Prawica	21	46	29	4	329
Trudno powiedzieć	7	35	41	16	273

Tabela 4. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie: 1 - bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę; 2 - można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią; 3 - trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę; 4 - nie można znaleźć żadnej pracy

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	27	46	23	3	1007
Płeć						
Mężczyźni	2	29	45	21	3	479
Kobiety	0	25	47	24	3	528
Wiek						
18-24 lat	3	31	49	17	0	154
25-34	1	39	42	17	1	177
35-44	1	32	47	17	3	172
45-54	1	23	44	31	2	186
55-64	0	22	43	31	4	139
65 lat i więcej	0	14	52	26	9	179
Miejsce zamieszkania						
Wieś	1	21	44	32	2	376
Miasto do 20 tys.	1	11	48	37	3	125
20-100 tys.	1	27	54	15	2	197
101-500 tys.	1	33	48	14	4	193
501 tys.i więcej mieszk.	2	53	34	5	7	116
Wykształcenie						
Podstawowe	0	14	50	31	6	290
Zasadnicze zawodowe	2	30	43	23	2	258
Średnie	1	29	49	20	2	350
Wyższe	1	48	36	11	4	109
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	54	30	6	4	56
Prac.umysł.niż.szczebła	0	39	48	12	1	103
Pracownicy fiz.- umysł.	1	41	40	18	0	75
Robotnicy wykwalifikowani	1	33	48	16	1	99
Robotnicy niewykwalifik.	0	16	47	35	2	41
Rolnicy	2	30	30	34	4	53
Pracujący na własny rach.	3	35	49	11	3	28
Bierni zawodowo						
Renciści	0	19	49	26	6	99
Emeryci	0	14	51	27	8	214
Uczniowie i studenci	2	32	50	16	0	77
Bezrobotni	1	16	44	40	0	118
Gospodynie domowe i inni	0	29	55	16	0	45
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	1	39	46	14	1	143
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	2	35	47	13	3	84
sekt. pryw. poza rolnict.	2	36	43	18	1	173
prywatnym gosp. rolnym	2	25	32	37	4	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	0	21	49	30	0	133
301-500	2	24	46	26	2	173
501-900	2	24	49	21	5	205
901-1200	0	33	53	13	2	84
Powyżej 1200 zł	0	52	35	11	3	59
Ocena własnych war. mater.						
Złe	0	17	47	33	3	311
Średnie	1	25	48	22	4	426
Dobre	3	41	41	14	2	270
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	23	48	27	1	73
Raz w tygodniu	1	27	47	21	3	538
1-2 razy w miesiącu	1	22	43	34	1	134
Kilka razy w roku	1	30	44	21	4	164
W ogóle nie uczestniczy	5	28	45	17	5	98
Poglądy polityczne						
Lewica	1	30	49	18	1	118
Centrum	1	32	42	25	1	286
Prawica	1	30	48	19	2	330
Trudno powiedzieć	1	16	47	28	7	273

Tabela 5. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

(%)

	Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	23	29	29	5	450
Płeć						
Mężczyźni	11	22	33	31	3	248
Kobiety	17	24	25	27	8	202
Wiek						
18-24 lat	14	34	28	19	5	52
25-34	14	25	27	28	6	130
35-44	13	21	33	30	2	129
45-54	16	23	26	30	5	102
55-64	5	6	38	42	9	35
65 lat i więcej	0	50	50	0	0	2
Miejsce zamieszkania						
Wieś	9	20	30	35	5	147
Miasto do 20 tys.	18	32	29	15	7	48
20-100 tys.	11	23	32	30	5	101
101-500 tys.	16	25	28	25	5	94
501 tys.i więcej mieszk.	22	18	27	31	2	60
Wykształcenie						
Podstawowe	21	22	17	33	8	43
Zasadnicze zawodowe	11	22	36	29	2	136
Średnie	15	25	27	26	7	187
Wyższe	11	21	31	34	3	84
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	11	21	30	37	2	55
Prac.umysł.niż.szczębla	18	17	28	30	8	101
Pracownicy fiz.- umysł.	11	42	29	16	1	72
Robotnicy wykwalifikowani	9	28	35	25	3	99
Robotnicy niewykwalifik.	26	17	28	19	10	37
Rolnicy	4	13	24	53	6	49
Pracujący na własny rach.	12	10	37	41	0	28
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	18	33	33	4	141
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	17	28	34	15	5	82
sekt. pryw. poza rolnict.	13	29	26	27	5	168
prywatnym gosp. rolnym	4	12	26	52	6	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	25	32	26	14	3	46
301-500	14	22	23	38	3	77
501-900	13	25	34	26	2	85
901-1200	12	16	22	42	8	37
Powyżej 1200 zł	8	21	36	36	0	43
Ocena własnych war. mater.						
Złe	29	21	26	15	9	94
Średnie	12	26	33	27	3	198
Dobre	6	21	27	41	5	158
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	27	33	28	4	20
Raz w tygodniu	15	20	30	32	4	236
1-2 razy w miesiącu	13	30	29	18	11	66
Kilka razy w roku	14	22	28	32	4	84
W ogóle nie uczestniczy	13	29	30	26	2	43
Poglądy polityczne						
Lewica	4	25	23	42	6	49
Centrum	16	30	24	25	5	134
Prawica	12	18	37	30	3	170
Trudno powiedzieć	19	22	26	26	7	97

Tabela 6. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

(%)

	dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	47	22	0	1007
Płeć					
Mężczyźni	28	50	22	0	479
Kobiety	33	45	21	0	528
Wiek					
18-24 lat	50	42	6	2	154
25-34	49	39	11	1	177
35-44	28	52	20	0	172
45-54	21	47	32	0	186
55-64	15	55	31	0	139
65 lat i więcej	20	50	30	0	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	53	20	0	376
Miasto do 20 tys.	35	40	24	1	125
20-100 tys.	38	46	17	0	197
101-500 tys.	30	48	22	0	193
501 tys. i więcej mieszk.	28	39	32	1	116
Wykształcenie					
Podstawowe	20	46	34	0	290
Zasadnicze zawodowe	24	55	21	0	258
Średnie	37	46	16	1	350
Wyższe	56	35	9	0	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	63	29	8	0	56
Prac. umysł. niż. szczebla	43	50	7	0	103
Pracownicy fiz.- umysł.	41	50	9	0	75
Robotnicy wykwalifikowani	30	57	12	1	99
Robotnicy niewykwalifik.	11	63	27	0	41
Rolnicy	21	62	18	0	53
Pracujący na własny rach.	48	37	16	0	28
Bierni zawodowo					
Renciści	20	44	36	0	99
Emeryci	19	51	30	0	214
Uczniowie i studenci	58	37	3	2	77
Bezrobotni	18	38	44	0	118
Gospodynie domowe i inni	30	46	23	2	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	44	50	6	0	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	32	56	11	0	84
sekt. pryw. poza rolnict.	37	46	16	1	173
prywatnym gosp. rolnym	26	57	17	0	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	14	43	42	1	133
301-500	27	49	24	0	173
501-900	27	50	23	0	205
901-1200	31	58	10	0	84
Powyżej 1200 zł	63	33	4	0	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	7	38	55	0	311
Średnie	19	72	9	0	426
Dobre	77	20	3	0	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	55	25	0	73
Raz w tygodniu	32	49	19	0	538
1-2 razy w miesiącu	30	49	20	1	134
Kilka razy w roku	30	45	25	0	164
W ogóle nie uczestniczy	34	35	31	0	98
Poglądy polityczne					
Lewica	35	44	21	0	118
Centrum	33	46	20	1	286
Prawica	33	50	16	1	330
Trudno powiedzieć	22	48	30	0	273

Tabela 7. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	48	13	12	1006
Płeć					
Mężczyźni	30	49	13	8	478
Kobiety	26	46	12	15	528
Wiek					
18-24 lat	33	48	13	7	154
25-34	27	49	11	12	177
35-44	22	52	13	13	172
45-54	25	50	16	9	186
55-64	29	49	13	10	138
65 lat i więcej	31	40	11	18	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	45	12	17	376
Miasto do 20 tys.	28	45	16	11	125
20-100 tys.	29	54	11	7	197
101-500 tys.	28	49	14	9	193
501 tys.i więcej mieszk.	26	49	15	10	115
Wykształcenie					
Podstawowe	30	41	11	18	290
Zasadnicze zawodowe	24	52	14	10	258
Średnie	28	49	14	9	349
Wyższe	27	53	11	9	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	29	48	17	7	56
Prac.umysł.niż.szczebla	24	57	11	7	103
Pracownicy fiz.- umysł.	31	50	9	10	75
Robotnicy wykwalifikowani	27	56	10	7	99
Robotnicy niewykwalifik.	28	52	13	7	41
Rolnicy	12	62	5	21	53
Pracujący na własny rach.	41	32	18	9	28
Bierni zawodowo					
Renciści	24	42	14	20	99
Emeryci	29	43	12	16	214
Uczniowie i studenci	38	52	6	4	77
Bezrobotni	23	41	23	13	118
Gospodynie domowe i inni	32	42	13	13	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	30	53	9	8	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	36	50	6	7	84
sekt. pryw. poza rolnict.	26	51	16	7	173
prywatnym gosp. rolnym	9	64	7	20	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	26	49	14	11	133
301-500	26	47	13	13	173
501-900	33	45	12	10	205
901-1200	32	56	8	5	84
Powyżej 1200 zł	32	54	7	7	58
Ocena własnych war. mater.					
Złe	24	43	19	13	310
Średnie	26	51	9	13	426
Dobre	34	48	11	8	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	39	32	10	18	73
Raz w tygodniu	28	51	10	11	537
1-2 razy w miesiącu	25	48	17	11	134
Kilka razy w roku	26	43	17	14	164
W ogóle nie uczestniczy	21	50	17	12	98
Poglądy polityczne					
Lewica	10	64	24	3	118
Centrum	27	52	12	8	286
Prawica	40	45	8	6	329
Trudno powiedzieć	21	39	14	26	273

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja polityczna** w Polsce:

(%)

	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	49	11	14	1007
Płeć					
Mężczyźni	27	50	13	11	479
Kobiety	26	48	9	17	528
Wiek					
18-24 lat	27	47	14	11	154
25-34	26	52	13	9	177
35-44	28	50	10	12	172
45-54	25	48	13	15	186
55-64	23	55	8	14	139
65 lat i więcej	29	42	7	22	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	23	48	7	22	376
Miasto do 20 tys.	26	47	14	13	125
20-100 tys.	25	54	13	7	197
101-500 tys.	28	53	13	7	193
501 tys.i więcej mieszk.	36	39	13	12	116
Wykształcenie					
Podstawowe	20	54	6	19	290
Zasadnicze zawodowe	28	47	9	16	258
Średnie	29	49	13	8	350
Wyższe	30	36	21	13	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	33	34	26	8	56
Prac.umysł.niż.szczebla	32	46	18	4	103
Pracownicy fiz.- umysł.	34	45	11	10	75
Robotnicy wykwalifikowani	27	56	9	8	99
Robotnicy niewykwalifik.	29	44	13	14	41
Rolnicy	16	58	5	22	53
Pracujący na własny rach.	33	39	14	15	28
Bierni zawodowo					
Renciści	18	49	11	21	99
Emeryci	26	46	7	21	214
Uczniowie i studenci	29	48	12	11	77
Bezrobotni	21	59	9	11	118
Gospodynie domowe i inni	30	51	3	16	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	31	50	11	8	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	39	43	11	7	84
sekt. pryw. poza rolnict.	27	46	18	9	173
prywatnym gosp. rolnym	15	58	6	21	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	29	52	5	14	133
301-500	22	48	10	19	173
501-900	32	42	11	15	205
901-1200	24	57	10	9	84
Powyżej 1200 zł	39	40	14	6	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	23	51	11	15	311
Średnie	26	50	8	16	426
Dobre	31	44	15	10	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	23	50	5	21	73
Raz w tygodniu	28	48	8	16	538
1-2 razy w miesiącu	29	50	13	8	134
Kilka razy w roku	23	51	14	12	164
W ogóle nie uczestniczy	22	48	20	10	98
Poglądy polityczne					
Lewica	9	62	24	5	118
Centrum	29	52	12	7	286
Prawica	38	46	6	10	330
Trudno powiedzieć	17	43	11	29	273

Tabela 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja gospodarcza** w Polsce:

(%)

	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	32	48	8	11	1007
Płeć					
Mężczyźni	35	49	8	8	479
Kobiety	30	47	9	14	528
Wiek					
18-24 lat	38	41	10	11	154
25-34	34	52	5	10	177
35-44	31	50	8	11	172
45-54	28	51	11	9	186
55-64	30	51	9	11	139
65 lat i więcej	34	42	8	16	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	48	8	17	376
Miasto do 20 tys.	27	49	13	11	125
20-100 tys.	37	49	9	5	197
101-500 tys.	35	51	8	6	193
501 tys.i więcej mieszk.	44	41	5	9	116
Wykształcenie					
Podstawowe	27	50	6	17	290
Zasadnicze zawodowe	31	50	8	11	258
Średnie	34	48	10	8	350
Wyższe	48	37	7	8	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	53	34	8	5	56
Prac.umysł.niż.szczebla	40	44	13	2	103
Pracownicy fiz.- umysł.	35	45	11	8	75
Robotnicy wykwalifikowani	34	57	5	4	99
Robotnicy niewykwalifik.	41	26	13	20	41
Rolnicy	14	70	0	16	53
Pracujący na własny rach.	44	33	13	11	28
Bierni zawodowo					
Renciści	22	50	10	18	99
Emeryci	31	45	8	15	214
Uczniowie i studenci	38	45	5	12	77
Bezrobotni	23	56	8	13	118
Gospodynie domowe i inni	30	55	5	10	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	42	44	7	6	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	44	39	12	5	84
sekt. pryw. poza rolnict.	35	46	11	7	173
prywatnym gosp. rolnym	15	66	2	17	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	25	56	6	12	133
301-500	29	45	11	16	173
501-900	37	43	9	11	205
901-1200	31	61	5	3	84
Powyżej 1200 zł	63	32	4	1	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	25	50	12	13	311
Średnie	31	51	6	12	426
Dobre	43	41	8	8	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	31	44	10	15	73
Raz w tygodniu	33	48	7	12	538
1-2 razy w miesiącu	33	52	10	5	134
Kilka razy w roku	31	47	10	12	164
W ogóle nie uczestniczy	31	50	11	9	98
Poglądy polityczne					
Lewica	22	61	12	5	118
Centrum	34	52	9	6	286
Prawica	46	44	4	6	330
Trudno powiedzieć	19	44	11	25	273

Tabela 10. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:
(%)

	lepiej	tak samo jak obecnie	gorzej	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	56	12	12	1007
Płeć					
Mężczyźni	23	57	11	9	479
Kobiety	20	54	12	13	528
Wiek					
18-24 lat	34	46	8	12	154
25-34	28	60	6	6	177
35-44	24	57	8	11	172
45-54	13	59	18	10	186
55-64	15	62	11	12	139
65 lat i więcej	13	50	18	19	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	15	60	11	15	376
Miasto do 20 tys.	21	58	12	9	125
20-100 tys.	26	55	11	8	197
101-500 tys.	23	52	14	11	193
501 tys. i więcej mieszk.	30	48	12	10	116
Wykształcenie					
Podstawowe	16	57	14	13	290
Zasadnicze zawodowe	18	55	13	13	258
Średnie	24	55	10	12	350
Wyższe	33	57	7	4	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	42	49	5	4	56
Prac. umysł. niż. szczebla	27	55	7	11	103
Pracownicy fiz.- umysł.	23	55	14	7	75
Robotnicy wykwalifikowani	21	59	11	9	99
Robotnicy niewykwalifik.	15	64	11	10	41
Rolnicy	9	66	9	16	53
Pracujący na własny rach.	30	49	11	10	28
Bierni zawodowo					
Renciści	12	66	11	11	99
Emeryci	12	55	16	17	214
Uczniowie i studenci	36	50	4	11	77
Bezrobotni	23	51	19	8	118
Gospodynie domowe i inni	26	49	8	17	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	22	63	9	6	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	27	54	8	12	84
sekt. pryw. poza rolnict.	28	52	12	8	173
prywatnym gosp. rolnym	9	61	12	18	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	49	14	15	133
301-500	18	59	15	7	173
501-900	22	56	9	13	205
901-1200	25	52	12	11	84
Powyżej 1200 zł	26	66	3	5	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	44	22	15	311
Średnie	16	63	9	12	426
Dobre	31	57	4	8	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	51	17	11	73
Raz w tygodniu	20	60	10	10	538
1-2 razy w miesiącu	20	50	14	17	134
Kilka razy w roku	19	55	16	10	164
W ogóle nie uczestniczy	33	45	8	13	98
Poglądy polityczne					
Lewica	15	61	18	6	118
Centrum	22	55	12	11	286
Prawica	23	61	7	9	330
Trudno powiedzieć	20	48	14	18	273